

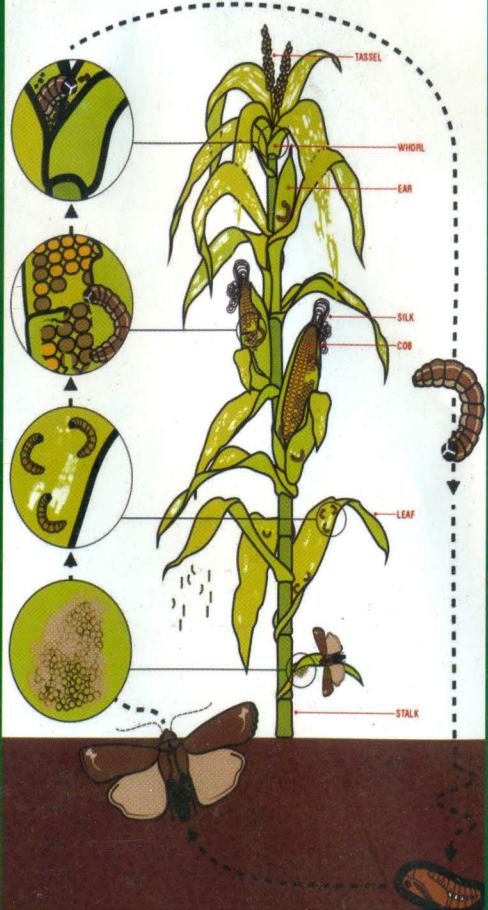
महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

प्रति : १००० म.फु.कृ.वि./विस्तार प्रकाशन/घडिपत्रिका/क्र २२८४/२०१९

कृषि विज्ञान केंद्र, धुळे

मका पिकातील अमेरीकन लष्करी अळीचे एकात्मिक व्यवस्थापन

मशागतीचे पद्धत

- उन्हाऱ्यात खोल नांगरट (एप्रिल-मे)
- पीक फेरपालट करणे.
- मका घेतलेल्या शेतात पुढील पीक भुईमुग अथवा सुर्यफुल पिकाचे घ्यावे.
- मक्याच्या बाजूने नेपिअर गवताची लागवड सापळा पीक म्हणून करावी.
- मक्यामध्ये आंतर पिक म्हणून तूर उडीद व मुग या पिकांची लागवड करावी.

भौतिक पद्धती

- मक्याची पेरणी झाल्यानंतर एकरी दहा पक्षी थांबे उभारावेत
- मक्याच्या पानावर दिसणारे अंडीपुंज व सुरुवातीच्या अवस्थेतील अब्या गोळा करून नष्ट कराव्यात.
- किडीच्या सर्वेक्षणासाठी पेरणीनंतर पीक उगवून येण्यापुर्वी एकरी पाच कामगंध सापळे
- मोठ्या प्रमाणात नर पतंग पकडण्या-साठी हेक्टरी १५ ते २० कामगंध सापळे

जैविक पद्धत

- मका पिकामध्ये १५०० पीपीएम अझाडिरेक्टीन ५ मिली प्रति लिटर पाणी या प्रमाणात घेऊन सुरवातीच्या वाढीच्या काळात फवारणी.
- मका पिकावर प्रादुर्भाव दिसू लागताच जैविक किटकनाशक नोमुरिया रिलाई ३ ग्रॅम किंवा मेटाहाइयम अनीसोप्ली ५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी
- ट्रायकोग्रामा (ट्रायकोकार्ड) हेक्टरी १.५ ते १.६ लाख अंडी सोडावेत

रासायनीक पद्धती

- पोंगा व्यवस्थीत तयार होईल त्या वेळी माती किंवा राख + चुना यांचे १:१ या प्रमाणात मिश्रण घेऊन त्यात टाकावे
- खालील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी मक्याच्या पोंग्यात ती जाईल या पद्धतीने करावी. थायमिथोकझाम १२.६% सीजी + लॅम्बडा सायहॉलोथ्रीन ९.५% झेडसी @ ५ मिली, स्पिनेटोरम ११.७% एससी ४ मिली, क्लोरअट्रानिलीप्रोल १८.५% एससी @ ४ मिली प्रति १० लिटर पाणी

तेक्कक

डॉ. दिनेश नांद्रे
कार्यक्रम समन्वयक,
कृषि विज्ञान केंद्र, धुळे

श्री. जगदीश कायेपुरी
शास्त्रज्ञ (कृषिविद्या)
कृषि विज्ञान केंद्र, धुळे

संपादक

डॉ. दिनेश नांद्रे
कार्यक्रम समन्वयक,
कृषि विज्ञान केंद्र, धुळे

प्रकाशक

डॉ. शरद गडाख
संचालक, विस्तार शिक्षण तथा संशोधन,
म.फु.कृ.वि., राहुरी

डॉ. पंकज पाटील
शास्त्रज्ञ (पिक संरक्षण)
कृषि विज्ञान केंद्र, धुळे